

Innspill til nasjonal digitaliseringsstrategi – Kongsvinger kommune

Som nevnt i invitasjon så kommer noen innspill fra oss i forkant. Vi stiller også opp i møtet.

Fellesløsninger

Vi opplever i dag at flere av fellesløsningene fra KS ikke er gode nok.

Et Eksempel på dette er KSLæring som er langt unna et fullverdig LMS-system og er i tillegg komplisert å innrullere nye brukere og oppdatere ettersom det skjer endringer på hvem som skal være brukere og hvor de jobber.

Et annet eksempel på det er systemforvaltningsverktøyet DigiOrden, som er mangelfullt på funksjonalitet og integrasjoner

Vi bruker utrolig mye tid i kommunene på anskaffelser, avtale og systemforvaltning, onboarding, fakturahåndtering etc. i hver enkelt kommune. Og ser du på systemparken til alle norske kommuner vil jeg tro at svært få av de er helt like. Det gir en kompleksitet som gjør oss samlet sett utrolig ineffektive, dyre og med stor sannsynlighet for sikkerhetsbrudd.

Vi trenger flere og bedre nasjonale løsninger og standarder. Det aller beste på lang sikt, hadde vært å gjøre som Finland, Danmark m.fl. og samordne IT-infrastrukturen i ekstremt mye større grad enn vi har gjort til nå. KS bør være organisasjonen som står bak det, og det vil kreve mye økning i tilskudd til de og et tydelig mandat.

Anskaffelsesreglement

Gitt at vi ikke går for, eller får til en mye større samling nasjonalt så er den nest beste løsningen regionale IKT-samarbeid. En av de største hindrene i de samarbeidene er at anskaffelsene blir større når flere går sammen om de og at dermed prosessene blir betydelig lengre og omfattende. Det er en stor brems for digitaliseringstakten og et stort hinder for å ville gå inn i et interkommunalt IKT-samarbeid.

Personvern

For kommuner, særlig små kommuner, er det viktig at vi ikke får nok en strategi som sier at man skal digitalisere, men som ikke sier noe om hvordan en kommune skal gjøre det på en trygg måte som ivaretar sikkerhet og personvern. Det må gjøres på en effektiv måte, ikke silo-vis, slik som det fungerer i dag.

Det er viktig å følge opp det som er påpekt i personvernkomisjonens rapport (2022), om at digitalisering i dag skjer på bekostning av personvernet til innbyggerne, særlig i skolesektoren.

Det er et stort behov for en samordnet nasjonal kompetanseenhet som kan gjøre overordnede vurderinger av personvern og sikkerhet rundt løsninger som skal kunne tilbys i offentlig sektor. Kommunene trenger hjelp og avlastning, rett og slett.

Problemet i dag er at det ikke er noen kontroll på hva som tilbys og kan implementeres, og kommunene har ikke selv kompetanse eller ressurser til å gjøre gode vurderinger. I dag gjøres vurderinger etter beste evne, fordi det er krav om det i GDPR, men vi har ingen tall på

hvordan kvaliteten egentlig er. Antagelig ikke godt nok, i mange tilfeller. (nå snakker jeg generelt altså, og det finnes kommuner som det står verre til med enn vår region). I tillegg skal jo alle kommuner også gjøre det samme, i dag er det svært lite effektivt at alle kommuner jobber parallelt i stedet for samordnet.

For kommunene tenker jeg det aller beste ville vært at leverandørene må forholde seg til en nasjonal standard, og et nasjonalt kontrollorgan, slik at når det tilbys til kommunen, så er mye allerede kvalitetssikret og kommunen kan fokusere på å implementere og drive med sin kjernevirksomhet; nemlig levere trygge innbyggertjenester.

Det bør også følge nasjonalt veiledningsmateriale for implementering og forvaltning.

Departementene bør også i større grad gjøre personvernkonsekvensvurdering som en del av lovarbeidet i fremtiden, i hht GDPR art 35 nr 10.

Et siste innspill er at utvikling også bør skje i samhandling med kundene. Hvis ny teknologi utvikles sammen med de som har behovet, sikrer vi at kommunene får løsninger hvor vi har kontroll på databehandlingen og unngår overskuddsinformasjon vi ikke har lovlig grunnlag for å håndtere.

Kunstig intelligens

Dette er intet annet enn et område innenfor IT, så det samme gjelder av behov som er beskrevet tidligere. Likevel fortjener det en egen overskrift.

Dette er det området som beveger seg raskest nå, og det finnes allerede løsninger her som er ekstremt verdifulle å kunne ta i bruk på riktig måte. Dette er et område som vi enten bør få stålkontroll på DPIA hos de store leverandørene, eller som vi bør legge til rette for mer utvikling i eget land. Enten som en nasjonal enhet, eller gjennom tilskuddsordninger til de som kan lage løsningene trygt og godt nasjonalt.

Gevinstrealisering

Selv med en god digitaliseringstakt det siste tiåret er det svært lite å si om gevinstrealisering på bakgrunn av digitalisering i de enkelte kommunene. Noen av de store leverandørene til kommune Norge nærmer seg monopol på enkelte områder og dermed kan de prise seg på en slik måte at det er begrenset hva man kan få ut av gevinster.

Samhandling med ansattrepresentanter

Er rammene i samspillet med de ansattes representanter fleksibelt nok for at arbeidsgiver kan igangsette lokale forsøk med å digitalisere arbeidsprosesser? Transformasjon setter «krav» om muligheten til å feile/forsøke nye ting- dette oppleves å gå på tvers av arbeidsgivers plikter i partsamarbeidet. Dette kan påvirke arbeidsgivers vilje til å ta risiko og dermed hemme effekter av digitalisering. Det kan ikke benektes at vi ikke har kommet lenger enn at effekten(gevinsten) av digitalisering i stor grad handler om målet om færre ansatte.

Hilsen

Patrick Lunderbye

Digitaliseringsrådgiver
Tlf: 95 22 80 01
Kongsvinger kommune

**KONGSVINGER
KOMMUNE**